

JUSTIITSMINISTEERIUM

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti
tuleviku heaks

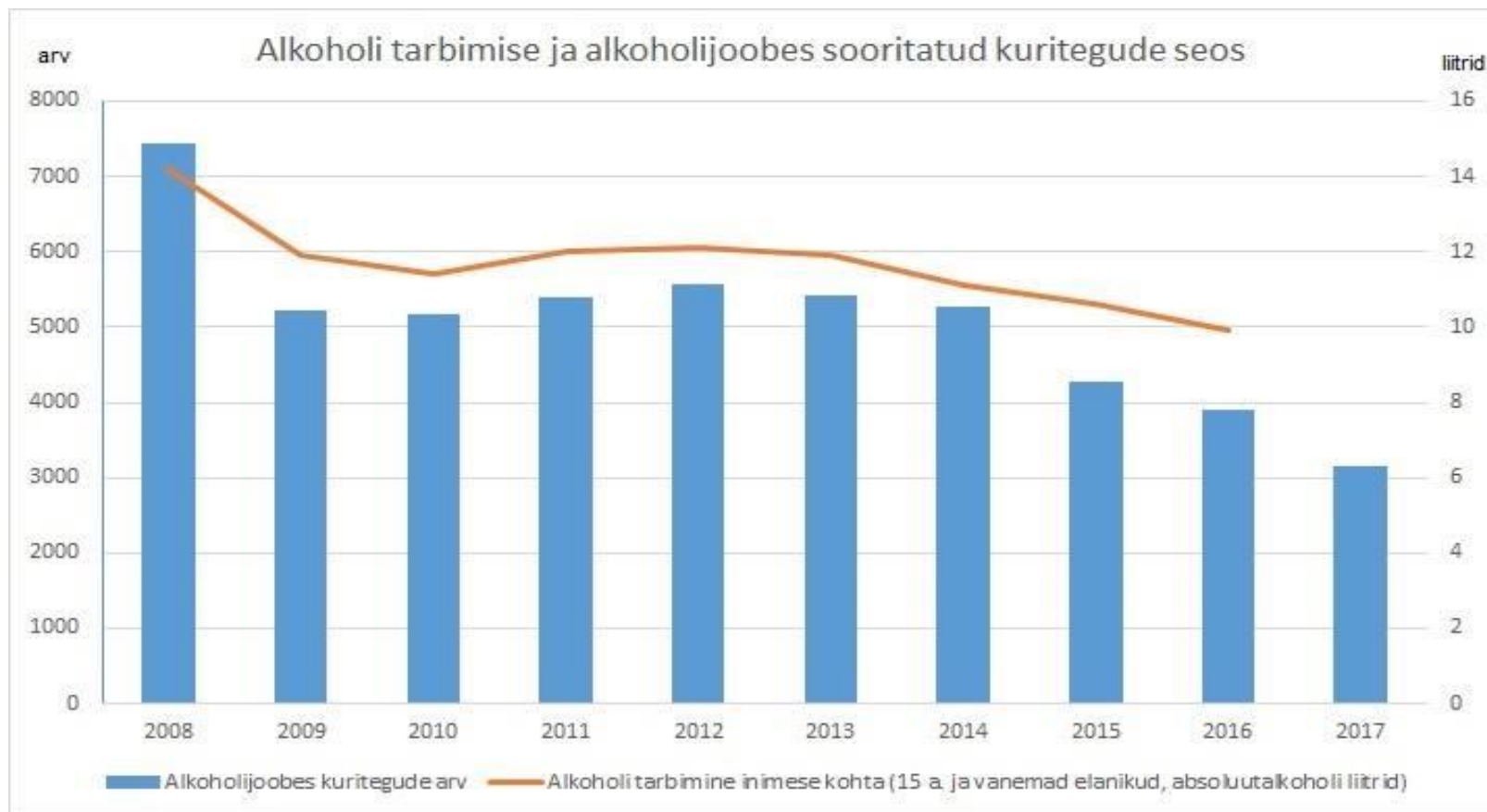
Pole mõtet viina raisata, kui kakelda ei saa – alkohol ja kuritegevus

Krister Tüllinen
Kriminaalpoliitika osakond

13.11.2018

SOOV, MIS LÄKS RÄNDAMA, KUI TÕDE

Graafik J. Ossinovski Facebooki lehel (15.02.2018)

Allikad: Eesti Konjunktuuriinstituut, Justiitsministeerium, Politsei- ja Piirivalveamet

*2017. a. alkoholi tarbimise andmed selguvad mais 2018

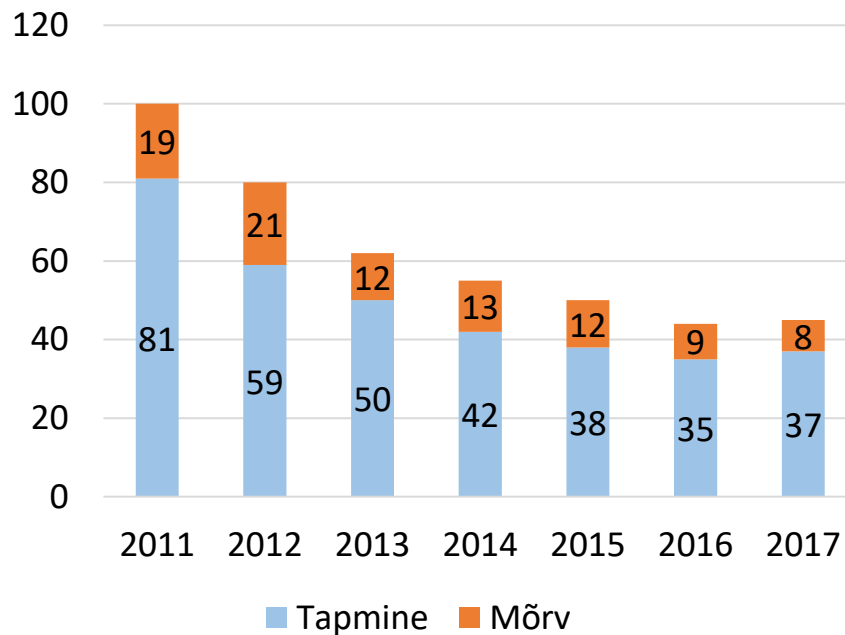
Kuriteod, mille toimepanemine on seotud alkoholijoobega ja nende esinemine 2016–2017 (tõenäolised suurusjärgud)

	Alkoholi- joobes toime pandud kuritegude osakaal	2016 registreeritud kuritegude koguarv	Alkoholi- joobes toime pandud kuritegude arv 2016	2017 registreeritud kuritegude koguarv	Alkoholi- joobes toime pandud kuritegude arv 2017
Jooles juhtimine	~ 90%*	2866	2580	2616	2354
Tapmine	~ 90%	35	32	37	33
Kehaline väärkohtlemine	~ 70%	4823	~ 3375	4710	~ 3300
Avaliku korra raske rikkumine	~ 70%	1147	~ 800	1124	~ 785
Röövimine	~ 30%	248	~ 75	201	~ 60
Vägistamine	~ 65%	152	~ 100	150	~ 100
Surma põhjustamine ettevaatamatusest; raske tervisekahjustuse tekitamine	~ 50%	137	~ 70	117	~ 60
KOKKU		9408	~ 7030	8955 (-453)	~ 6700 (- 5%)

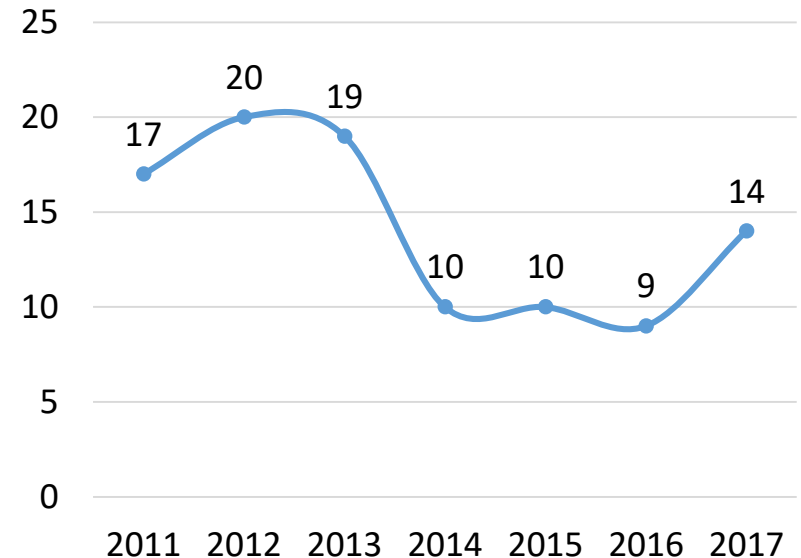
* Ülejäänud juhtudel on tegu olnud narkojoobega.

RASKED ISIKUVASTASED KURITEOD JA NENDE SEOS JOOBES OLEKUGA

Kõik registreeritud tapmised ja
mõrvad

Perevägivaldaga seotud tapmised
ja mõrvad

- 90% juhtumitest oli vähemalt üks tüli osaline tarbinud alkoholi.
- 70 % juhtudest olid mõlemad osapooled teo toimepanemise ajal alkoholijoobes.
- Enamikul juhtudel olid ohver ja teo toimepanija eelnevalt tuttavad; tegu polnud ette planeeritud ja tegu oli ühise alkoholi tarbimise käigus tekkinud konflikti tulemusega.

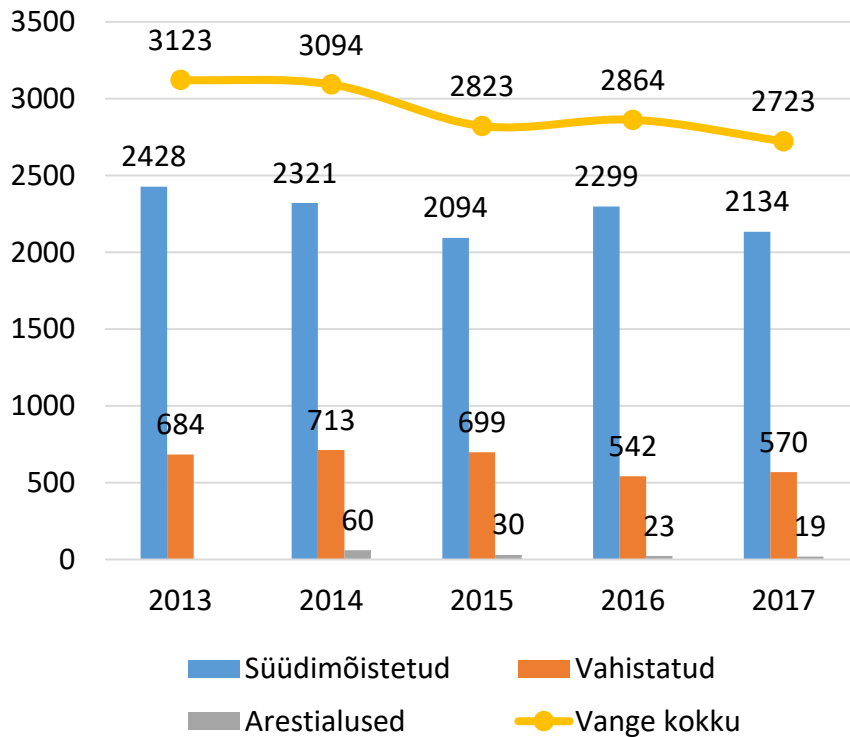
Lähisuhtevägivala (LSV) ulatus – Eesti ja Pärnu projekti statistika

	Pärnu linn ja maakond 15.12.2017–31.03.2018 (15.12.2016–31.03.2017)	Eesti 2017, 12 kuud	Eesti 2018, 5 kuud
Politseis koostatud LSV infoteadete arv	113 (218)	12 155	4453
Ohvriabisse pöördunute arv	120 (80)	8118 korda (ligikaudu 60% on LSV juhtumid)	(selgitamisel)
Naiste tugikeskusesse pöördumiste arv	115	3135 (sealhulgas korduvad pöördujad)	1721 (esmakordsed pöördujad)
Registreeritud LSV kuriteojuhtumite arv	46 (30)	2632	1443

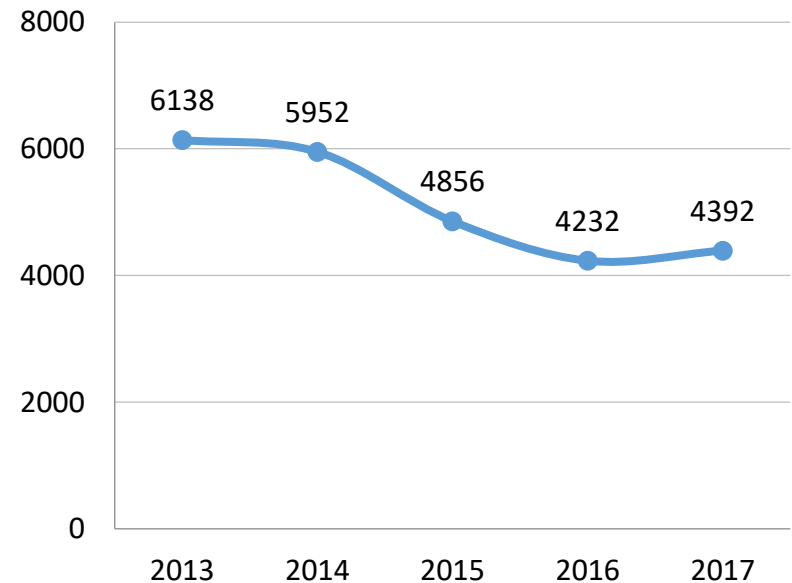
- 70% juhtumitest (113 juhtumit) oli vähemalt üks tüli osaline tarbinud alkoholi.
- joobes oli 44% kannatanutest ja 71% vägivalda toimepanijatest.
- 35% juhtumitest olid mõlemad osapooled alkoholi tarvitamise tunnustega.
- Sündmuskohalt toimetati kainenema 21 isikut.

VANGIDE JA KRIMINAALHOOLDUSALUSTE ARV JA KULU RIIGIEELARVELE

Vangid

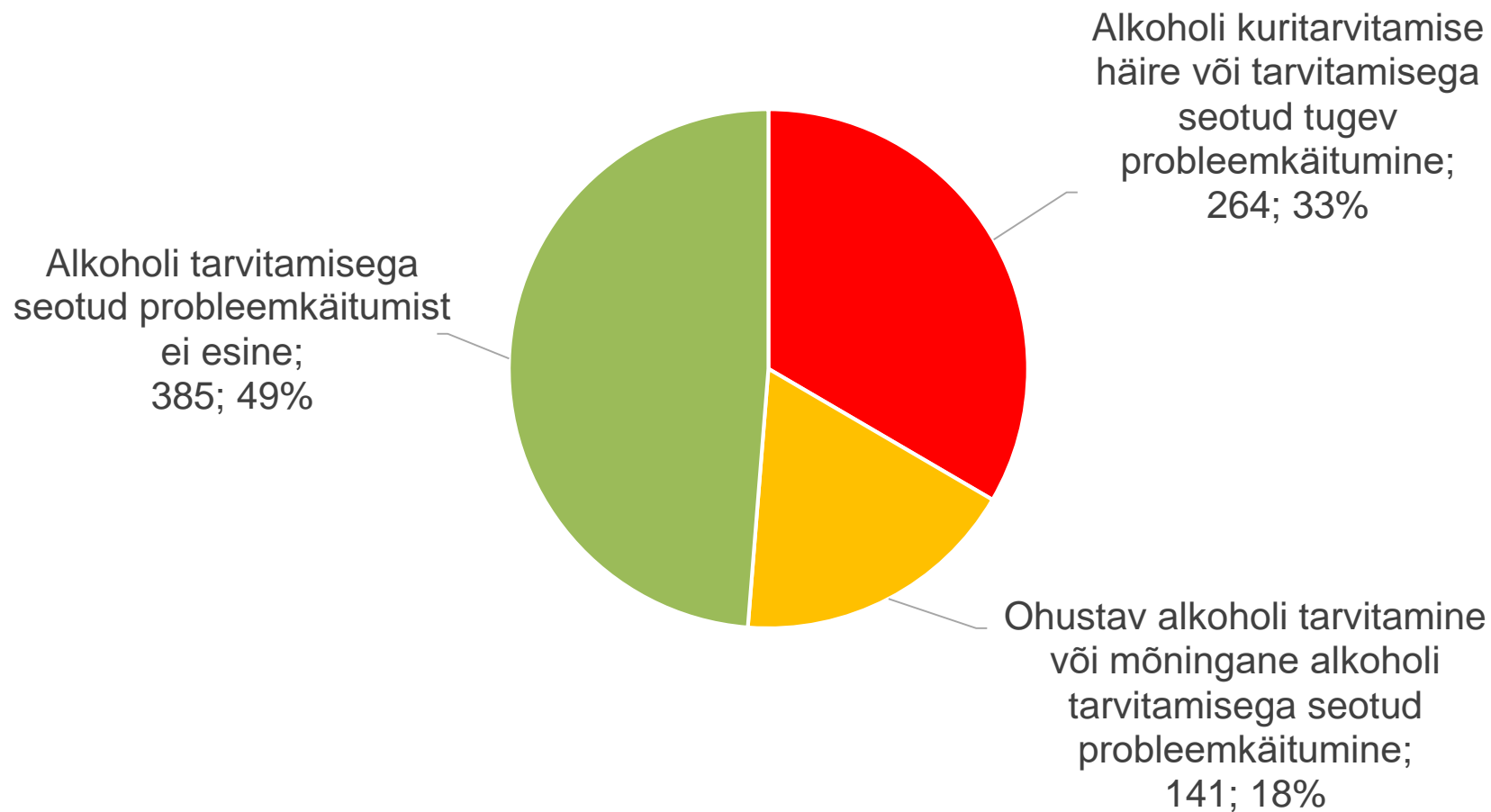

Kriminaalhooldusalused

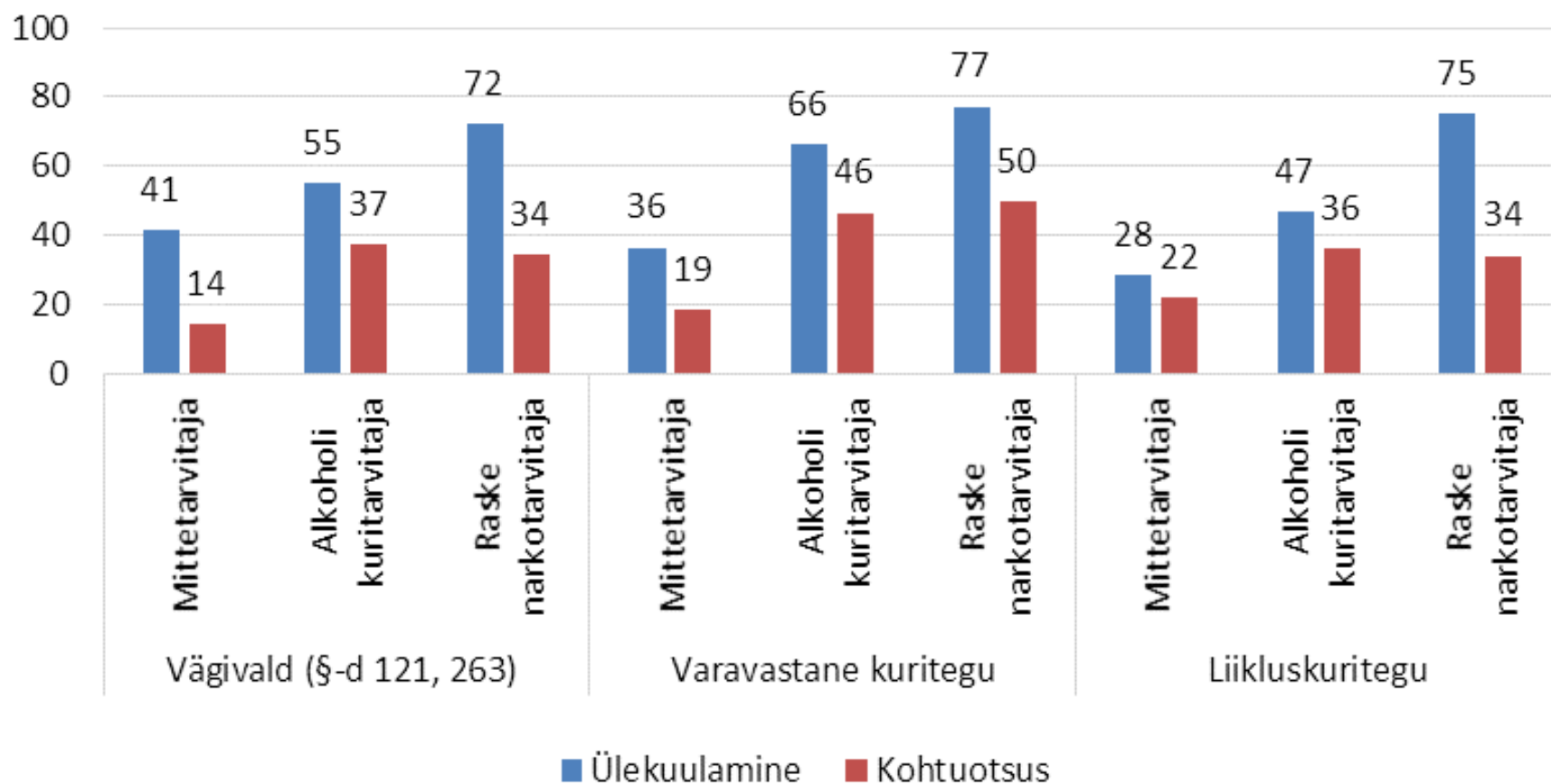

Ühe vangi ülalpidamiskulu kuus on 1597 eurot, kriminaalhooldusalusel 78 eurot ehk kulu erineb 20 korda.

Vangide arvu seos alkoholi tarvitamise häire või alkoholi tarbimisest tingitud probleemkäitumisega (2017. aastal vabanenud vangid)

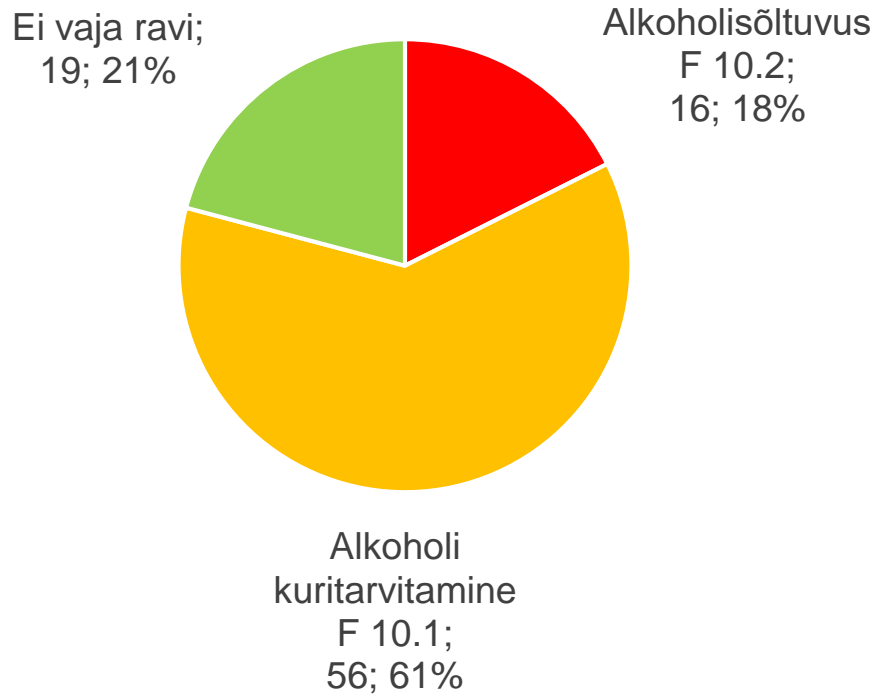

Retsidiivsus kahe aasta jooksul pärast vabanemist kahtlustatavana ülekuulamise ja süüdimõistva kohtuotsuse järgi, arvestades sõltuvusainete tarvitamist ning kuriteo liiki (%; 2013–2015 keskmine; uus kuritegu võis olla mistahes liiki)

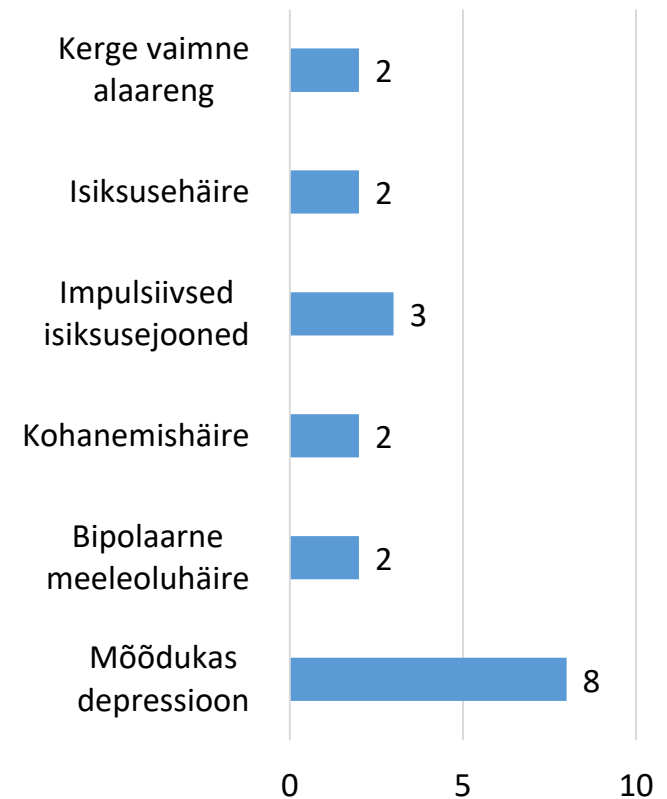

JOOBES JUHID: DIAGNOOSITUD JUHTUMID TARTU ÜLIKOOLI KLIINIKUMIS (91 ISIKU ANDMED)

PÕHIDIAGNOOS

KAASUV DIAGNOOS (ISIKUTE ARV)

PEAMISED VÄLJAKUTSED ALKOHOLI TARVITAMISE HÄIREGA KURJATEGIJATE KOHTLEMISEL

- Madala haiguskriitika tõttu ei jõua kuritegusid toime pannud isikud raviteenuse osutaja juurde iseseisvalt või ennetavalt enne kuritegude toimepanemist läbi esmatasandi tervishoiuteenuse.
- Joobes olekus kuriteo toime pannud isikutel on tugev seos alkoholi tarbimise häirega. 80% joobes juhtidest on diagnoositav alkoholi tarvitamise häire ja lisaks põhidiagnoosile 1/5 juhtudel kaasuv vaimse tervise häire.
- Potentsiaalne alkoholi tarvitamise häire ravi vajavate patsientide hulk ületab tunduvalt tervishoiuteenuse pakkujate ressursi. Seeläbi on oht, et alkoholi tarvitamise häire ravi vajavad süüdlased jõuavad ravi asemel kallimale, kuid ebaefektiivsemale teenusele (vangla).
- Kogukondliku karistust kandes alkoholi tarvitamise häire ravile pöördunute valikutes on väliseid ja ravi tulemust vähendada võivaid tegureid, millega toimetulek nõuab raviprotsessi osapooltelt kohanemist.

KASUTATUD KIRJANDUS

1. Retsidiivsus Eestis 2017. Kriminaalpoliitika uuringud nr 27. Justiitsministeerium, 2018.
2. Kuritegevus Eestis 2017. Justiitsministeerium, 2018.
3. Homicide in Estonia. *Jako Salla, Vania Ceccato, Andri Ahven.* – Handbook of European Homicide Research. *Marieke Liem, William Pridemore (eds).* Springer, 2012.
4. Global status report on alcohol and health. World Health Organization, 2011.
5. European facts and the Global status report on violence prevention 2014. World Health Organization, 2014
6. Lähisuhtevägivalla all kannatanute kaitse Pärnu projekti tulemused. Siseministeeriumi memorandum valitsuskabineti 13.09.2018 nõupidamisele.

JUSTIITSMINISTEERIUM

Aitäh!

Krister Tüllinen
krister.tyllinen@just.ee